

Voorzitter: E. van der Weele (PvdA)

Namens de raad: J. Jones (GroenLinks), J. van Hoorn (GroenLinks), H. Sietsma (GroenLinks), J. Bushoff (PvdA), R. Gierkink (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Martinez Doubiani (D66), B. Hekkema (PvdD), H. Moerkerk (Stadspartij 100%), R. Heiner (VVD), K. de Groot (S&S), S. Wennink (CU), J. de Haan (CDA), E. Bernabela (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder), I. Jongman (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur en mededelingen college

00:16:13

Voorzitter: Goedemiddag allemaal bij dit politiek vragenuur van 26 oktober. Welkom ook aan de mensen op de publieke tribune; fijn dat u er bent. Het is altijd heel leuk dat er meer mensen zijn dan alleen raadsleden, dus fijn. Ik kijk even naar achteren of er mededelingen zijn van het college? Nee, dan gaan wij verder met stellen en het beantwoorden van de vragen. Dan beginnen we met onderdeel één, vragen van de fracties van D66 en de Partij voor de Dieren over leegstandsbeheer en continuering van de Travertijnstraat als culturele, commerciële en sociale broedplaats. Daar komt straks nog een set vragen over, maar we beginnen eerst met deze vragen. Wie kan ik het woord geven? De heer Hekkema.

00:17:07

Voorzitter: Dank, voorzitter. Ik denk dat we ons allemaal wel bewust zijn van de grote meerwaarde die de ruim 150 makers, kunstenaars, creatieve ondernemers en culturele en maatschappelijke organisaties hebben voor Groningen in het algemeen en voor Vinkhuizen in het bijzonder. Deze petitie die wij maandagavond overhandigd hebben gekregen met meer dan 1800 ondertekeningen toont nogmaals het belang daarvan aan. Het lijkt onze fracties daarom goed om te kijken naar de mogelijkheden om de onderhuurders een plek te kunnen blijven bieden, zolang het nog niet duidelijk is wat er gaat gebeuren met het pand aan de Travertijnstraat op nummer twaalf. We kennen immers ook als raad nog niet de uitkomsten van het onderzoek van de Plekkenmakers. We hopen dan ook dat de wethouder zich ervoor wil inspannen dat de onderhuurders op de korte termijn perspectief en duidelijkheid kunnen krijgen, want we weten natuurlijk ook allemaal hoe moeilijk het is om vervangende werk- of atelierruimte te vinden in Groningen. Daarom ook de vragen. Dank.

00:18:02

Voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de --

00:18:05

Voorzitter: U wilt nog een aanvulling daarop doen? Oké.

00:18:10

Mevrouw Doubiani (D66): Dank u wel, voorzitter. De heer Hekkema heeft zonet goed verwoord waarom wij deze vragen indienen, dus ik zal het kort houden. Ook goed om te benoemen, is dat er ook andere fracties zijn die het ondersteunen. Ik ben afgelopen maandag langs geweest bij de creatieve ondernemers en hier zitten best wel veel talenten. Het zou ontzettend jammer zijn als we de City of Talent en deze creatieve talenten

kwijtraken. Wellicht dat er ook gekeken kan worden naar overige permanente locaties, bijvoorbeeld een locatie zoals de Niemeyerfabriek. Hier wil ik het bij houden.

00:18:42

Voorzitter: Dank u wel voor uw aanvulling. Voor we overgaan tot beantwoording door de wethouder of vragen aan elkaar wilde ik nog naar de volgende set vragen van de Stadspartij ook over de petitie Travertijnstraat. De heer Moerkerk.

00:19:00

De heer Moerkerk (Stadspartij 100 % voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. Onze vragen gaan er van uit dat er een goede oplossing zal komen, dus zijn aansluitend op wat de eerste vragen bezien. Mijn vraag is meer gericht op, waarom moeten wij überhaupt hier zitten met dit probleem en waarom zijn over twee maanden zoveel mensen misschien de klos? Het gaat meer over het structurele probleem dat hier ligt. Het mag niet zo ver komen dat deze onduidelijkheid nodig is. Daar zijn mijn vragen meer op gericht. Hoe voorkomen we dit? Hoe kunnen we structureel inbedden dat dit niet gebeurt en niet ook wellicht gaat gebeuren op andere locaties in de stad?

00:19:39

Voorzitter: Dank u wel voor uw toelichting. Zijn er vanuit andere fracties al reacties op of gaan we eerst over naar de wethouder? Ik begrijp het laatste. Dan geef ik wethouder Niejenhuis het woord hierover.

00:19:54

De Heer Niejenhuis: Dank, voorzitter. Dank ook aan de fracties voor het stellen van deze vragen. Ik begin even bij de laatste vraag. Ja, hoe gaan we er nu voor zorgen dat we niet meer in deze situatie komen? Ik denk twee dingen daarover. Ik denk dat we nog vaker in deze situatie komen, omdat het nu eenmaal goed gebruik is om locaties die we tijdelijk beschikbaar hebben, in gebruik te geven aan mensen die om een plek verlegen zitten. We gaan vaker, ook in de toekomst, in tijdelijkheid dit soort plekken beschikbaar proberen te stellen aan mensen. Dat betekent ook altijd dat er een eindmoment is en dat er dan weer andere plekken gezocht en gevonden moeten worden. Anderzijds is het wel zo dat ik met de collega's De Wrede en Bloemhoff kijk naar hoe kunnen we dit probleem structureel aanpakken en zorgen dat er meer ruimte komt voor makers en creatieve industrie? Ik denk dat we op een later moment daarvoor ook met een voorstel bij de raad terug gaan komen.

00:20:50

De Heer Niejenhuis: Dan eventjes naar de vragen van D66 en de Partij voor de Dieren. Ja, wij zijn ons bewust van de betekenis die Backbone heeft voor de stad en voor Vinkhuizen. Anderzijds is het wel zo dat er natuurlijk volstrekte duidelijkheid is dat dit een tijdelijke situatie is, al heel erg lang, van meet af aan. Die is ook al een keer verlengd. Kan ik duidelijkheid geven? Ja, die is er ook al. In principe stopt dit op één januari. Het punt dat echter gemaakt wordt is natuurlijk, als er nu nog niet gesloopt of herontwikkeld wordt, is het dan mogelijk om in tijdelijkheid nog het gebruik voort te zetten? Daar span ik mij zeker voor in. Het college is nu in gesprek met een andere leegstandsbeheerder om te kijken of die het beheer wil overnemen. We kijken ook of het dan zou kunnen lukken, afhankelijk van wat er met het pand moet gebeuren, of er nog op het gebied van veiligheid of andere bouwkundige gronden verbeteringen moet plaatsvinden, of we dat met de huidige onderhuurders kunnen

doorzette. Het is wel zo, moet ik ook even zeggen, dat we voor een deel van maatschappelijke functies al een andere plek gevonden hebben. Het is dus niet zo dat iedereen nog een nieuwe plek zoekt. Het is ook zo dat wij eerder aan alle onderhuurders hebben laten weten dat zij zich kunnen melden bij de maak op tafel, waar wij zoeken naar een match tussen mensen die een plek zoeken en de plekken die we op voorraad hebben. Daarbij moet ik wel opmerken, dat we natuurlijk heel weinig hebben. Ik ga even kijken of ik daarmee al alle vragen beantwoord heb.

00:22:21

De Heer Niejenhuis: Wat wij gaan proberen te doen, is nog een keer heel concreet te kijken of met de andere vastgoedbeheerder het gebruik op deze manier kunnen voortzetten. Ik moet daar echter twee slagen bij om de arm houden. Enerzijds is, vinden wij een vastgoedbeheer dat dit wil doen en die het op korte termijn kan exploiteren? Dat hangt af van hoeveel er aan het gebouw moet gebeuren. Als dat lukt, gaan we kijken of het de huidige onderhuurders gegeven is dat ze daar nog kunnen blijven. We hebben het dan echt over een termijn van een paar maanden en niet over een termijn van jaren, verwacht ik. Het college is bezig met het uitwerken van de plannen voor deze locatie. Er werd al even gerefereerd aan de Plekkenmakers en met die plannen komen we ook in de eerste helft van 2023 bij de raad terug.

00:23:10

Voorzitter: Dank u wel, wethouder, voor de beantwoording van de vraag. Ik kijk even rond of daar nog vragen of opmerkingen over zijn. Mevrouw Bernabela.

00:23:22

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt voor het woord. Er zijn toch best wel wat kosten aan. Is de gemeente ook nog bereid om daar geld in te steken? Al is het maar een klein beetje.

00:23:35

De Heer Niejenhuis: Als dat op een paar duizend euro vastzit, dan doen we dat. Dat is niet per se het probleem. Mijn zorg is dat er misschien meer moet gebeuren en als je het voor een paar maanden in exploitatie moet geven, dat het dan niet rendeert om die ingrepen te doen. Echter, als we als gemeente een klein beetje mee kunnen helpen, waardoor deze mensen wel kunnen blijven en we straks niet een pand leeg hebben staan, dan doen we dat.

00:23:56

Voorzitter: Dank u wel. De heer Moerkerk.

00:24:01

De heer Moerkerk (Stadspartij 100 % voor Groningen): Dank u, voorzitter. Ik had graag iets willen weten over wanneer dat voorstel van Plekkenmakers zou kunnen komen. Dat hoorde ik net, de eerste helft van volgend jaar. Kan de wethouder misschien iets meer zeggen over of het woord 'tijdelijkheid' van al die ruimte die dan gecreëerd wordt, wat meer weg kan uit de nota? Dat er dus wat meer plekken gecreëerd worden die blijvend zijn en die ook stabiel zullen bestaan, zodat het ook door de gemiddelde Groninger, die iets wil of iets zoekt makkelijker gevonden kan worden en dat het niet altijd maar verschuift door de stad. Dank u.

00:24:33

De Heer Niejenhuis: Die vraag heb ik goed gehoord en zoals gezegd willen wij daar als college ook nog op terugkomen op een later moment. Het is natuurlijk zo dat de druk op vastgoed nu heel erg hoog is. We maken veel woningen. De druk op de bestaande voorraad is hoog en dat geldt ook voor kantoren en bedrijvenlocaties. Er is dus op dit moment schaarste. Het kan heel goed zo zijn dat dit over een jaar heel anders is. Stel dat we langzamerhand een recessie in rommelen, dan hebben we misschien weer meer ruimte. In tijdelijkheid zorgen we altijd, als er ruimte is, dat die wordt benut. Daarnaast gaan we kijken, lukt het ook in de markt die zo overspannen is om toch structureel plekken te maken voor creatieve ondernemers – impactondernemers, zoals dat tegenwoordig ook vaak genoemd – kunstenaars en creatievelingen, dus daar gaat zeker ook nog meer actie op komen vanuit het college.

00:25:31

Voorzitter: Mevrouw Doubiani.

00:25:34

Mevrouw Doubiani (D66): Dank je wel, voorzitter. Er werd net gezegd, er wordt een slag om de arm gehouden, omdat er natuurlijk een onderzoek moet komen naar de plek. Ik denk echter ook bijvoorbeeld al vooruit. Het is nog ongeveer twee maanden en een paar weken en dan zijn we al in 2023. In het geval dat uit onderzoek zou blijken dat het misschien niet zou kunnen, wordt daar ook rekening mee gehouden? Is er een soort van back-up plan voor deze groep mensen of ondernemers?

00:26:08

De Heer Niejenhuis: Nee, om maar heel helder daarover te zijn. De duidelijkheid is er al geruime tijd dat dit eindig is. Het is een keer verlengd, maar dit eindigt op één januari. Dat is het uitgangspunt geweest. Onderzoek is ook een wat groot woord. Er moet even een vastgoedbeheer en leegstandsbeheerder een rondje door het pand lopen en kijken of dit zo kan. Dat is echt niet iets wat heel ingewikkeld is en daar hoeven geen rapportages over geschreven te worden. Het is niet zo dat de gemeente zegt: wij hebben een alternatieven op het moment dat het leegstandsbeheer niet doorgezet kan worden. Alle onderhuurders zijn erop gewezen dat dit eindig is. We hebben er alle begrip voor dat het ontzettend lastig is om een andere plek te vinden, maar we hebben het wel als gemeente heel erg tijdig aangegeven.

00:26:51

Voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik kijk nog voor een laatste rondje reacties. Mevrouw Bernabela.

00:26:58

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Goed dat er in de toekomst meer plekken komen, maar we worden dat dan ook betaalbare plekken voor starters een beginnende ondernemers.

00:27:09

De Heer Niejenhuis: Dank u, voorzitter. Dat is ook aan u als raad. Wat ik aangeef, is dat het college dit probleem ziet. Er werd ook gerefereerd, City of Talent, dat wij heel graag willen dat er plek is voor de makers en creatieveling. Daar gaan wij voorstellen voor ontwikkelen en

die gaan we aan de raad voorleggen. Dan is het ook aan de raad om een afweging te maken, want er zijn ook natuurlijk kosten aan verbonden en het gaat ook natuurlijk ten koste van andere dingen. Die afweging hoort dus hier in de raad thuis.

00:27:37

Voorzitter: Helder, dank u wel. Er is nog een vraag van de heer Hekkema.

00:27:41

Voorzitter: Dank u, voorzitter. Ook dank aan de wethouder voor uw toch wel duidelijke antwoord. Wat ik nog wel graag zou willen weten, is of de wethouder misschien toch een indicatie kan geven van wanneer het rondje door het pand wordt gemaakt en of onderhuurders daar ook van op de hoogte worden gebracht. Wij ook als raad natuurlijk, zodat we ook tijdig, wel of geen positief antwoord daarop kunnen verwachten. Kan de wethouder aangeven of dat een periode is van tussen nu en een paar weken bijvoorbeeld of gaat dat iets langer duren?

00:28:13

De Heer Niejenhuis: Dank u, voorzitter. Dat is binnen nu en een paar weken. We hebben een aantal leegstandsbeheerders benaderd en uitgenodigd om daar met ons even rond te lopen en het pand te inspecteren. We proberen dan zo snel mogelijk, op basis van wat er aangetroffen wordt, te kijken of het gebruik door kan worden gezet. Ik kan niet anders zeggen, het is een onduidelijke periode misschien voor een aantal mensen dat denkt, ik wil heel graag na één januari blijven en misschien voor de keuze staan om toch iets anders aan te nemen, terwijl er nog geen duidelijkheid is over of er eventueel gebleven kan worden. Ik kan het echter niet beter maken dan het is. Het kost nog een paar weken tijd, voordat er echt duidelijkheid geven hoe het verder gaat na één januari. In de tussentijd, als mensen wel iets anders vinden, dan zou ik zeggen: doe dat vooral voor de zekerheid.

00:29:01

Voorzitter: Oké, dank u wel. Volgens mij zijn er geen aanvullende vragen meer. Dank voor iedereen. Daar gaan we naar de tweede set vragen namens de fractie van D66 over de MTB-route tussen Meerstad en de Driebond. Ik geef de heer Lo-A-Njoe het woord hierover.

00:29:23

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dank je wel, voorzitter. In 2016 diende mijn fractie een motie in die breed werd aangenomen in deze raad. We dienden deze samen in met de Partij voor de Dieren en de Partij van de Arbeid. Wij hebben meerdere malen, in de jaren daarna, vragen gesteld over hoe het staat met de realisatie. We hebben ook meerdere keren toezeggingen gekregen dat de mountainbikeroute ook gerealiseerd zou worden. Wij hoorden, ondertussen alweer zes weken geleden, bij een werkbezoek aan Meerstad dat bureau Meerstad klaar is om direct te beginnen, maar helaas nog wachtende was op de vergunning. Nu gaat er mij niet zozeer om of de vergunning nu wel of niet verleend is – die wordt vast verleend, ik kan me niets anders voorstellen – maar we maken ons wel zorgen over dat dit traject zo ontzettend lang duurt. We hadden ook meer urgentie verwacht op het moment dat de vergunningsaanvraag ook wordt gedaan. Vandaar ook de vraag: zijn we eigenlijk nog wel op koers om de route komend voorjaar ook daadwerkelijk te gaan openen? Wij hebben zelf als indieners de afgelopen jaren zeer regelmatig contact gehad met een enthousiaste groep vrijwilligers die hier jarenlang de schouders onder heeft gezet. Die hebben de

handdoek in de ring gegooid omdat het zo lang duurde. Die groep heeft ook gevraagd: wie zijn degenen die het gaan overnemen – er is namelijk een groep die het overneemt – en hebben daar nog steeds geen antwoord op. Wij weten het dus ook niet. Vandaar ook de vraag: wie zijn die nieuwe enthousiastelingen die het overnemen? We kunnen ze namelijk nu niet vragen of ze ondertussen al een antwoord hebben gehad op die vergunningsaanvraag. Ook niet onbelangrijk, het oorspronkelijke ontwerp is uitgebreid de revue gepasseerd. Op de vorige locatie is daar ook al uitgebreid ecologisch onderzoek naar gedaan, wat op zich heel positief was. Toch heeft deze coalitie besloten om de route wederom te verplaatsen. Wij vragen ons af of dat ontwerp nog steeds het uitgangspunt is. De belangrijkste vraag is uiteraard: wanneer kunnen we fietsen? Dank u wel.

00:31:21

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond of er hier vragen over zijn en anders wil ik voor de beantwoording naar wethouder Jongman.

00:31:31

Mevrouw Jongman: Dank u wel, voorzitter. Het is nog steeds de ambitie om de geplande MTB-route in Meerstad zo spoedig mogelijk te realiseren. De afgelopen maanden zijn ook de nodige acties ondernomen. Er zijn meerdere inloopbijeenkomsten georganiseerd, onder andere ook met de nieuwe initiatiefnemers. Daar heb ik ook bij bureau Meerstad aan de tafel gestaan, ook met een ontwerp, wat aan de orde is. Zij stonden daar op dat moment en wij zijn ook verheugd om te melden dat die nieuwe groep vrijwilligers ook bereid is gevonden om de stichting over te nemen. Deze groep wil heel graag met andere geïnteresseerden – want die zijn er echt heel veel, daar stipt u een terecht punt aan – aan de slag met de verdere vormgeving van het park op de nieuwe plek. Dat heeft echter ook wel nauwe afstemming nodig met de ecologen en de ontwerpers. Daar zijn we goed mee in overleg. Het oorspronkelijke ontwerp, wat u destijds ook gezien heeft, is nog steeds van kracht en wordt samen met de gebruikers op de nieuwe locatie ingetekend. Dat loopt in goed overleg. Dat neemt echter niet weg dat we op dit moment, wat betreft de vergunning, wel formele procedures hebben te doorlopen. Als gemeente kunnen we niet zeggen: "Onze eigen procedures, we gaan even met een ommetje". Zo werkt dat niet. Wij moeten die net zo goed doorlopen met elkaar. We zijn druk bezig met het vergunningstraject, maar dit kost nu eenmaal tijd in dit land, ook in verband met het uitvoeren van een ecologisch onderzoek en het aanvragen van een omgevingsvergunning. Kortom, we doen er alles aan om dit proces te bespoedigen, maar we zijn wel gehouden aan procedures die tijd kosten. Wat ons betreft en wat mij betreft, zit de vaart en energie er nog steeds in om de mountainbikeroute zo snel als mogelijk te realiseren én – ik denk dat dit uw vraag is – rond het voorjaar te kunnen gaan fietsen.

00:33:24

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de fractie van D66 of daarmee de vragen voldoende zijn beantwoord?

00:33:31

De heer Lo-A-Njoe (D66): Ja, dank aan de wethouder voor het heldere antwoord. Vooral ook het laatste antwoord zal een hoop mensen in die omgeving heel blij maken. Wij kijken uit naar de opening. Dank u wel.

00:33:44

Voorzitter: Ik begrijp bij deze dat wij als raad een rondje gaan fietsen.

00:33:48

De heer Lo-A-Njoe (D66): Als raad en als college wellicht ook.

00:33:51

Mevrouw Jongman: Heel goed.

00:33:52

Voorzitter: Mooi, dank u wel. Dan gaan we naar de volgende set vragen. Die zijn van de fractie van GroenLinks over de groene gevel van Boekhandel Van der Velden. Ik geef daarvoor het woord aan de heer Sietsma.

00:34:05

De heer Sietsma (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik had een eerste versie van mijn vragen aan een hele korte inleiding. Groenlinks is groot voorstander van groene gevels er zijn ook voorstellen over aangenomen in deze raad, dus waarom kreeg boekhandel Van der Velde geen groene gevel, als een ondernemer zijn nek daarvoor uitsteekt. Echter, vervolgens ontstond er wat discussie in sociale media en in de krant. Het gaat hier om een beschermd stadsgezicht en het is een beeldbepalend pand, dus kan dat niet. Toen heb ik maar een wat uitgebreidere inleiding geschreven in een tweede versie van mijn vragen. De vragen zijn niet anders: waarom kan dat pand geen groene gevel krijgen? Het valt ons op dat die argumenten van beschermd stadsgezicht en beeldbepalend pand vooral behoudende krachten oproepen. Dan kan er ineens niets meer. Dat geldt ook voor zonnepanelen op daken van beeldbepalende panden bijvoorbeeld. GroenLinks is echter van mening dat de noodzaak om verduurzaming serieus te nemen, betekent dat andere belangen iets lager op het prioriteitenlijstje moeten staan. Daar hebben wij vragen over gesteld.

00:35:19

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een vraag of een opmerking daarover van het CDA, van de heer De Haan.

00:35:23

De heer De Haan (CDA): Meer een vraag. Als we bijvoorbeeld kijken naar dit stadhuis, vindt GroenLinks dan dat we daar het goede voorbeeld moeten geven en dat het ook een groene gevel moet krijgen? Hoe ver ga je in een stadsgezicht?

00:35:42

De heer De Haan (CDA): Het is geen voorstel, voorzitter.

00:35:50

De heer Sietsma (GroenLinks): Voorzitter, ik denk dat de CDA-fractie onze tegenstander was geworden als we dat hadden voorgesteld. Natuurlijk zijn er grenzen aan wanneer je dat wel of niet doet. Echter, hier is echt een uitgelezen kans, omdat de gevel aan de buitenkant echt gerenoveerd moet worden. Al die panelen van het oorspronkelijke gebouw zijn er afgevallen of afgehaald uit veiligheidsoverwegingen, dus er moet iets anders. Dat is een kans om ook te kiezen voor een groenere aanpak.

00:36:19

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk of er nog meer van dit soort 'voorstellen in de dop' loskomen? Niet? Dan geef ik het woord aan wethouder Niejenhuis.

00:36:31

De Heer Niejenhuis: Dank, voorzitter. Dank ook aan de fractie van GroenLinks voor deze vragen. Wij zijn het volledig met de fractie van GroenLinks eens dat waar we kunnen vergroenen, we dat ook moeten doen. Ik denk dat de gemeente Groningen daar ook wel de daad bij het woord voegt. Kijk bijvoorbeeld naar wat er hier op de Grote Markt gaat gebeuren. Er zijn veel plekken waar, als er een schep in de grond gaat, ook meteen wordt gedacht aan biodiversiteit en klimaatadaptatie et cetera. Ook in de wijkvernieuwing zien we dat terug. Waarom het hier niet gebeurt is? Er wordt gesteld dat de gemeente zeer afwijzend heeft gereageerd. Ik heb dat uiteraard laten navragen. Het verhaal wat zich volgens ons heeft afgespeeld, is dat er bij een gesprek over hoe die gevel eruit zou kunnen zien een ontwerp is ingediend en dat daar nog wat constructieve aanpassingen aan moesten gebeuren – omdat zo een gevel veel gewicht heeft en de vorige gevel deels naar beneden is gekomen – en dat toen terloops genoemd is dat er misschien ook een groene invulling aan zou kunnen worden gegeven.

00:37:35

De Heer Niejenhuis: Er lag dus niet een compleet plan vanuit de aanvragers om die gevel te vergroenen. Van de zijde van de gemeente is aangegeven dat dit best zou kunnen en dat we dan ook moeten kijken hoe we dat op een goede manier kunnen doen. Het pand zelf is namelijk karakteristiek en ik geloof de panden links en rechts monumentaal, dus dan hebben we wel iets met elkaar te doen. Namelijk: maak het groen, maar zorg ook dat het op een hele goede manier gebeurt. Er is een voorbeeld hier in de binnenstad, waar de gemeente heeft meegewerkt aan een groene gevel. Die groene gevel is vervolgens niet onderhouden en daar zien we nu alleen een paar Tresaplaten aan de gevel. We hebben heel weinig mogelijkheden om af te dwingen dat dit nu weer verandert. Die overwegingen maakt de gemeente dus ook. Wij zijn van harte bereid om met de aanvragers opnieuw in gesprek te gaan over hoe we die gevel toch kunnen vergroenen en wij zullen ook altijd, als daar een voorstel voor komt, constructief meewerken om dat voor elkaar te krijgen. Het vraagt wel iets. Het vraagt een zorgvuldige inpassing en het vraagt constructief ook iets. Het weegt enkele tientallen kilo's per vierkante meter, als dat groen zich ontwikkelt. Het vraagt ook afspraken over onderhoud.

00:38:45

Voorzitter: Dank u wel voor uw antwoord. Ik kijk even rond. Bent u tevreden met de beantwoording?

00:38:55

De heer Sietsma (GroenLinks): Dank, wethouder, voor de beantwoording. Het is goed om te horen dat de gemeente wel openstaat voor dit soort initiatieven. Toch jammer dat in dit geval de ondernemer de conclusie heeft getrokken: dit gaat hem niet worden. Dat vraagt misschien een iets proactievare houding van de ambtenaren die bij zo een vooroverleg betrokken zijn. Natuurlijk moet het goed ingepast worden. Daar is GroenLinks ook van overtuigd. Ik snap wat de wethouder zegt over onderhoud. Je wil niet dat je eindigt met een

hele kale gevel met alleen Tresaplaten of iets anders lelijks. Ziet de gemeente mogelijkheden om daar dan sluitende afspraken over te maken met ondernemers? Anders dan blijven we met die afweging zitten natuurlijk.

00:39:45

Voorzitter: Ik ga de wethouder vragen om antwoord en daarna zal ik nog een vraag van D66 toelaten.

00:39:52

De Heer Niejenhuis: Op die laatste vraag heb ik nog geen antwoord. Daar moeten we nog naar kijken. We laten er nu naar kijken of we dat kunnen. Ik vond dit een mooie casus om het hier als groep met elkaar over te hebben. Groningen is gezegend met heel veel karakteristieke panden en monumenten, dus deze vraag zal vaker komen, hoop ik en denk ik. We gaan uitzoeken wat ervoor nodig is om goede afspraken daarover te maken met initiatiefnemers die dit willen doen. Daar kom ik op een later moment nog even richting de raad op terug.

00:40:22

Voorzitter: Dank u wel. Er is nog een aanvulling of een vraag van de heer Lo-A-Njoe.

00:40:26

De heer Lo-A-Njoe (D66): Ja, een korte aanvulling. Mijn collega Andrea Poelstra-Bos had hier ook schriftelijke vragen over gesteld. Die hebben we nu maar even aangehouden nu ook deze vragen zijn gesteld. Die vragen richten zich op het bredere verhaal van groene gevels in Groningen. Wij vinden – en daar hebben we natuurlijk ook redenen voor – dat er veel te weinig groene gevels in deze gemeente zijn ten opzichte van andere stedelijke gemeenten. Is de wethouder dat ook met ons eens?

00:40:54

De Heer Niejenhuis: We hebben niet zo heel veel groene gevels in de stad, dat klopt. Ook niet in de gemeente, dus dat er wat bij kan, zijn we het over eens.

00:41:03

Voorzitter: Dank. Ik kijk rond of er nog aanvullingen zijn of vragen. Nee? Oké, dan gaan we naar de volgende set. Dat gaat over de stedenband die Groningen heeft met San Carlos. Er zijn vragen over gesteld door de CDA-fractie en ik geef de heer De Haan het woord.

00:41:23

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het is onrustig in Nicaragua. Dat hebben we ook gezien begin oktober, toen de diplomatieke banden met Nederland zijn beëindigd. We zien dat daar een dictator aan de macht is. We zien ook dat dit invloed heeft op Stedenband. We hebben het jaarverslag uit 2021 bekeken als fractie en daarin geven ze zelf ook aan dat door corona en door de dictatuur die daar op dit moment heerst veel activiteiten passief zijn geworden en niet meer uitgevoerd kunnen worden. Het CDA is nooit echt een voorstander geweest van stedenbanden. Dat hebben we niet onder stoelen of banken gestoken, ook twee jaar geleden tijdens de discussie niet. Wij vragen ons af of het nog wel zinvol en wijs is om deze stedenband aan te houden gezien de huidige situatie in Nicaragua met de dictatuur en met het beëindigen van de banden met Nederland? We zijn benieuwd hoe het college hiernaar kijkt.

00:42:23

Voorzitter: Dank u wel, ik kijk even rond of er nog aanvullende opmerkingen of vragen over zijn. GroenLinks.

00:42:31

Mevrouw Jones (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Wetende dat Stedenband ver voor één oktober zich al bewust was van de situatie in Nicaragua en San Carlos en de werkzaamheden en projecten die zij hebben zich vooral richten op het gebied van microkrediet, fair design en seksuele diversiteit – dus projecten waar niet zozeer de centrale overheid of welke overheid dan ook bij betrokken is – ben ik heel erg verbaasd over de vraag. Ik vraag me ook af of u contact heeft gehad met de organisatie, alvorens u deze vraag heeft ingediend en contact heeft gezocht met de media?

00:43:13

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, zoals ik al eerder zei, we hebben het jaarverslag nauwkeurig gelezen. We hebben ook nauwkeurig gekeken wat ze gedaan hebben. Daarin geven ze zelf al het antwoord: veel activiteiten konden niet doorgaan door de dictatuur. Natuurlijker zijn er nog projecten aan de gang. Zo was er laatst een avond in het Alfa College. Ik heb ook gelezen en gezien wat ze gedaan hebben. Echter, er zit natuurlijk ook een vraag onder. We hebben stedenbanden met Nicaragua, en met Rusland. Straks spreken we over een vraag van de heer Bennink over grote schermen op de Grote Markt, met het WK Voetbal in Qatar. Iedereen spreekt zich uit over het algemeen – helaas niet iedereen in het kabinet – dat je je daar best verre van moet houden. Dan is het ook een terechte vraag om te kijken of we überhaupt nog grote schermen in de stad moeten willen. Als er dit soort dingen spelen in een land, zoals Nicaragua en Rusland, moeten we daar als Groningen dan wel banden mee aan willen gaan? Wat het CDA betreft niet. Daarnaast vindt het CDA een stedenband niet de kerntaak van de gemeente. Wij vinden niet dat een gemeente hiermee aan de gang moet gaan. Zeker gezien de laatste ontwikkelingen geeft het ons nog meer reden om te zeggen: "Jongens, stop er mee en besteed je geld aan andere dingen".

00:44:35

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jones nog een herhaling.

00:44:39

Mevrouw Jones (GroenLinks): Ik voel nog steeds niet helemaal een antwoord op mijn vraag. Hoe het CDA over stedenbanden denkt, dat is duidelijk. Daarover verschillen wij van mening. Mijn vraag was: heeft u contact gezocht met de organisatie alvorens u dit punt vandaag heeft ingediend?

00:44:58

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dan geef ik dus nogmaals het antwoord. Ik heb alle mogelijke documenten, zoals jaarverslagen, gelezen. Het is allemaal openbaar wat ze doen. Daar moeten ze ook transparant over zijn, want ze krijgen ook subsidie. Dat is te lezen en daar trekken wij zelf de conclusie uit dat wij vinden, zeker gezien de situatie nu in Nicaragua, dat we daar niet mee door moeten gaan. Natuurlijk zie ik ook in die verslagen dat ze vooral verbindingen hebben met maatschappelijke organisaties. Ik zie echter ook dat dit een stuk moeilijker is geworden. Dit is begonnen in de jaren tachtig; een hele andere situatie. Toen zagen we dat er veel meer dingen wél konden. Er gingen stagiaires die kant op en er werd

samengewerkt met bouwbedrijven. Dat soort dingen lukken nu niet meer door de dictatuur en we zouden als Groningen daar niet aan mee moeten doen.

00:45:45

Voorzitter: Dank u wel. Ik geef wethouder Molema hierover het woord.

00:45:51

Mevrouw Molema: Dank u wel. Normaal is dit de portefeuille van de burgemeester, dus ik mag hem op dit onderwerp vervangen. Ik begin met het antwoord op vraag twee, want uw vraag is: is het college het met het CDA eens dat we moeten stoppen met de stedenband. Het college is het niet met u eens. Het is niet wenselijk om een band die tussen de bevolking van twee gemeenten in de afgelopen meer dan vijfendertig jaar is opgebouwd, op meerdere gebieden al vruchten heeft afgeworpen te verbreken op het moment dat er een ongewenste politieke situatie is ontstaan. De lokale bevolking kan juist onze steun en solidariteit extra gebruiken. Dat is het eerste. Het is ook niet gebruikelijk dat het college besluiten neemt over het stopzetten van bepaalde beleidsinitiatieven als antwoord op mondelinge vragen. Volgens mij is het ook zo dat wij uitvoeren wat de raad heeft vastgesteld met de stedenband. Dan het antwoord op vraag één: welk effect hebben de internationale ontwikkelingen gehad op Stedenband? Het is natuurlijk – dat is wel terecht een punt – een feit dat de internationale politieke situatie in 1986 die leidde tot het oprichten van Stedenband een andere is dan de huidige. Er is een humanitaire band tussen de bevolking van San Carlos en van Groningen ontstaan en gegroeid. De huidige dictatuur is ook een doorn in het oog van de Stedenband en heeft in 2018 geleid tot het verbreken van de officiële relaties tussen beide gemeenten, dus tussen de overheid. Het klopt ook, wat u aangeeft, dat de activiteiten veranderd zijn. Uitwisselingen, stages, coschappen en werkbezoeken hebben niet meer plaatsgevonden, maar projecten op het gebied van microkredieten en andere vormen van humanitaire ondersteuning van de bevolking worden nog wel voortgezet, want die lopen niet via de overheid, maar via Ngo's. Zo heeft Stedenband, in de tijd dat de wereld klein en stil leek te zijn vanwege corona, in nauwe samenwerking met andere Europese steden projecten gerealiseerd op het gebied van gezondheid, beweging, COVID en duurzaamheid. Er zijn het afgelopen jaar, daar verwijst u ook naar, bijeenkomsten geweest, kenniscafés, informatiebijeenkomsten en markten. De burgemeester heeft onlangs nog de hernieuwde muurschilderingen in het Hortus Huys geopend. Het is dus niet zo dat er niets gebeurt. Volgens mij is het standpunt van het college daarin dat we op dit moment geen aanleiding zien om het stop te zetten.

00:48:30

Voorzitter: Dank u wel, ik kijk even rond of daar nog een reactie op komt. Oké. Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende set vragen. Er werd al even aan gerefereerd. Het zijn vragen van de fractie van de ChristenUnie over grote schermen in de openbare ruimte rondom het WK Voetbal in Qatar. Ik geef de heer Wennink daarover het woord.

00:48:56

De heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd en geschreven over de toestanden in Qatar, dus deze vraag zijn erop gericht om het college duidelijkheid te laten verschaffen over welke positie zij inneemt daar waar zij evenementen in de openbare

ruimte kan toestaan en bij het faciliteren van evenementen en dergelijke. Wij horen graag van het college hoe zij zich zal opstellen.

00:49:21

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of mensen daar een opmerking over hebben of een vraag. Zo niet, dan ga ik vragen of wethouder Molema --

00:49:31

Voorzitter: Mevrouw Doubiani.

00:49:34

Mevrouw Doubiani (D66): Ook wij zijn bekend met de schending van mensenrechten in Qatar met betrekking tot het WK. Wij steunen deze vragen van de ChristenUnie, dus we zijn ook benieuwd naar het antwoord van de wethouder.

00:49:47

Voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik wethouder Molema het woord hierover.

00:49:53

Mevrouw Molema: Dank u wel. Volgens mij zijn er meer partijen die op dit moment worstelen met de vraag hoe je hiermee om moet gaan. Niet alleen bij gemeenten, maar volgens mij ook in allerlei horecagelegenheden. Het college erkent dat er misstanden zijn in Qatar en we keuren die ook af. Er zullen geen evenementen in de openbare ruimte, zoals op de Markt, georganiseerd worden, waarop het WK te zien zal zijn. Op de terrassen is dat wel mogelijk. Dat heeft ermee te maken dat we het, op basis van alle richtlijnen die er zijn, niet kunnen verbieden. Er zijn wel allerlei spelregels voor. Er gaat vandaag of morgen een brief uit naar de ondernemers over die spelregels. Ik kan u daar wel wat over zeggen. Als ondernemers een beeldscherm op hun terras willen plaatsen, zodat hun gasten gezamenlijk kunnen kijken, moeten ze zich houden aan de algemene regels die daarvoor zijn opgesteld. Zo moet een scherm geplaatst worden, zodat er niet vanuit de openbare weg kan worden meegekeken, zodat het publiek zich niet buiten het terras verzamelt en dat de doorstroming van het overige verkeer niet wordt gehinderd. Het kijken binnen de eigen terrasgrenzen is toegestaan, maar de geplaatste beeldschermen mogen geen publieke aanzuigende werking hebben. Er zijn aanvullende voorwaarden uit veiligheidsoverweging, zoals de regel dat het scherm snel verplaatst moet worden kunnen worden in verband met calamiteiten. Wij kunnen niet inhoudelijk sturen op evenementen via vergunningen. Wat we wel dus kunnen doen, is duidelijk meegeven welke spelregels daarvoor gelden. Er zal dus in ieder geval geen groot evenement op de Markt zijn de komende periode.

00:51:33

Voorzitter: Dank u wel. De heer Wennink.

00:51:37

De heer Wennink (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Een beetje een dubbele reactie. Prettig om te horen dat het college duidelijk stelling inneemt. Er wordt duidelijk gezegd, er zal geen evenement op de Markt plaatsvinden, zoals dat in het verleden misschien wel is gebeurd. Toch zijn de spelregels die meegeven worden vooral gericht op veiligheid en niet specifiek voor het WK Voetbal in Qatar, terwijl dat toch wel wat de aanleiding is voor de

vragen. Mocht er op een later moment nog iets van ruimte zijn om in de spelregels een politieke weging te maken dan horen wij dat graag.

00:52:17

Voorzitter: De heer Ram van de PVV wil er een aanvulling op doen.

00:52:20

De heer Ram (PVV): Ja, wat ik wil vragen – misschien wat flauw – stel dat we nu in de finale komen, gaan we dan wel een groot scherm neerzetten op de Grote Markt of niet? Dit is een gewetensvraag aan de wethouder.

00:52:36

Voorzitter: Wethouder, twee vragen. De opmerking van de heer Wennink en de vraag van de PVV.

00:52:45

Mevrouw Molema: Ik zit niet zo goed in het voetbal, maar ik weet wel de datum. Tussen 20 november 2022 en 18 december 2022 worden er vanwege veiligheidsredenen geen evenementenvergunningen verleend met betrekking tot het WK Voetbal. Ik denk dat de finale daarin valt of niet? Ja, het zou best kunnen. Het klopt inderdaad dat het uit veiligheidsoverweging is. Inhoudelijk mogen we niet sturen op evenementen, alleen op basis van veiligheidsredenen. Volgens mij doen we dat en gaan we hier heel terughoudend mee om. Het een duidelijke uitspraak dat we zeggen vanuit veiligheidsredenen worden er in ieder geval geen evenementenvergunningen verleend in deze periode.

00:53:30

Voorzitter: Ik kijk even rond of daarmee de vragen voldoende zijn beantwoord. Volgens mij is dat zo. Dan gaan we naar de laatste set vragen. Dat zijn vragen van de fracties Partij voor het Noorden, het CDA en de PVV over het onduidelijk aangegeven van betaald parkeren. Ik kan mevrouw Bernabela het woord daarover geven.

00:53:52

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dat klopt. Bedankt, voorzitter. Ik heb gemerkt in mijn omgeving en ook van andere mensen dat het niet altijd duidelijk is. Er is natuurlijk heel veel betaald parkeren bijgekomen in de afgelopen maanden en jaren. De grens schuift steeds verder op en dit is niet altijd even duidelijk aangegeven. Mensen komen er dan achter, doordat ze door een bewoner worden aangesproken. Het is niet altijd zo dat die mensen denken, wat doet iemand op mijn parkeerplaats, maar ook wel dat ze het doen omdat ze niet willen dat mensen onnodig een boete krijgen. Zij zijn dus een beetje zorgzaam voor de medemens. Dat gebeurt dus op heel veel plekken. Er zijn te weinig parkeermeters en er wordt te weinig aangegeven dat het überhaupt betaald parkeren is. Daar gaan deze vragen over. Die heeft u kunnen lezen.

00:54:46

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dank voor uw toelichting nog. Ik kijk even rond of daar nog aanvullingen op zijn of aanvullende vragen of opmerkingen. Dan ga ik voor de beantwoording van de vragen door naar wethouder Niejenhuis.

00:55:01

De Heer Niejenhuis: Dank, voorzitter. Dank ook voor de vragen. Betaald parkeren geldt al

langere tijd in onze gemeente. Het is een heel mooi instrument om te sturen op het voorkomen van parkeeroverlast, ook door 'wijkvreemd' parkeren, zoals dat dan heet. Ik fietste gister naar het stadhuis en toen zag ik zelfs iemand een opvouwbare elektrische scooter uit zijn kofferbak halen en richting het centrum rijden. Dat kan ook al tegenwoordig. We gebruiken dat betaald parkeren inderdaad om op die manier te sturen op de hoeveelheid auto's die in zo een wijk parkeert. De grens schuift steeds verder op. Dat is ook logisch, want de overlast ontstaat steeds op een nieuwe plek en als je één keer begint met betaald parkeren invoeren, dan zien we in heel Nederland en de hele wereld, dat het gebied steeds groter wordt. Zo ook hier. De afgelopen maanden zijn we daar actief mee geweest. Wij zijn van mening dat we heel zorgvuldig hebben gecommuniceerd richting de wijken, langs allerlei verschillende kanalen, dat dit speelt. Nu zal niet iedereen in die wijk wonen en zullen er mensen van buiten de stad komen, dus ik denk dat we daar ook misschien nog een keer wat aandacht aan moeten geven, via bijvoorbeeld sociale media. Anders ontvangst zo een 'vreemdparkerder', zoals we dat noemen, maar een keer een boete, dan weet hij het ook. Daar maak ik me ook niet zo heel veel zorgen over, eerlijk gezegd. Het is vooral vervelend voor de wijkbewoners, als ze een boete krijgen omdat ze niet wisten dat er opeens betaald parkeren is. We hebben even gekeken naar die situaties die genoemd zijn in de vragen. Ik heb hier uitgeschreven staan – ik zal u dat niet allemaal voorlezen – waar precies de borden staan op die locaties. De regel is dat via de invalswegen bekend wordt gemaakt dat er betaald parkeren is, maar zeker ook nog een herhaling op andere momenten op andere plekken. Wat ik kan toezeggen, is dat wij nog een keer heel specifiek gaan kijken naar de plekken die hier genoemd worden, om te kijken of daar nog een bord bij kan of dat een bord niet goed zichtbaar is. Dan gaan we daar verbetering in aanbrengen. Even in zijn algemeenheid en ook ter afronding, is het zo dat wij als gemeente weinig klachten hierover binnenkrijgen. We hebben een ploeg mensen die hiermee bezig is, dus op het moment dat er een signaal binnenkomt dat er iets niet goed is, dan gaan we daar ook mee aan de slag. Op die manier proberen we continu duidelijk te maken waar wel en geen betaald parkeren is.

00:57:17

Voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik kijk rond of daarmee de vragen van de fracties beantwoord zijn. Mevrouw Bernabela.

00:57:28

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): U zegt wel dat u zich niet zo een zorgen maakt en als er eens een keer een boete is, dan weet je het ook. Dat is natuurlijk voor heel veel mensen wel heel vervelend, ook als je ergens op bezoek bent. Als mensen geen auto hebben, hebben ze het wellicht gemist voor hun bezoek. Daar kan ik me bijvoorbeeld wel iets bij voorstellen. Het is goed dat u nog even naar de plekken gaat kijken. Er zijn misschien nog wel meer plekken. Ik kom ook niet overal. Ik hoorde vanmorgen van de Oosterpoort. Daar schijnt het ook lastig te zijn om te zien. Het is niet de bedoeling dat mensen die een auto hebben, vervolgens hele eindjes moeten gaan lopen voor een parkeerautomaat en zeker niet als ze niet weten welke kant ze op moeten lopen. Misschien is dat ook wel een goede om te zien, welke kant moet je op lopen. Die mensen zijn niet voor niets daar met die auto gekomen. Sommige zijn ook niet zo heel goed ter been. Net niet zo slecht ter been dat

ze zo een bordje in de auto hebben, maar wel dat ze niet hele stukken kunnen lopen. Had u daar ook aan gedacht, voorzitter.

00:58:34

De Heer Niejenhuis: Wij zullen dat zeker meenemen, dus de bewegwijzering naar de parkeerautomaat toe. Aan de andere kant is het wel zo dat we zien dat het gebruik van parkeerautomaten heel erg terugloopt. Niet iedere doelgroep zal misschien in staat zijn om dat via de mobiele telefoon te regelen, maar we zien toch dat dit meer en meer gebeurt. Dat je in de auto het zelf al meteen digitaal kunt regelen en niet meer naar een parkeermeter hoeft te lopen. Het is wel zo dat wij in minder dan in het verleden parkeermeters plaatsen, maar als we er eentje plaatsen, zullen we ook zorgen dat die goed is aangegeven.

00:59:09

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond of er reacties zijn. Volgens mij zijn hiermee de vragen beantwoord. Niet alleen van dit setje, maar ook de vragen van het politiek vragenuur. Dank aan de fracties voor het stellen van vragen. Dank voor het meekijken en meeluisteren vanuit de publieke tribune. Ik wens u een fijne avond.